MARIA BELISARE: UN DASCĂL, UN OM

Viorica BĂLTEANU
Universitatea de Vest din Timişoara

Ce imensă şansă e aceea de a fi avut parte de dascăli exemplari! Condiţia *sine-qua-non* pentru a fi un asemenea om al catedrei este zestrea umană deosebită, altruismul, dar şi competenţa profesională la fel de indiscutabilă.

Celelalte aşa-zise cadre didactice sunt balast. Foarte toxic, din nefericire. A distruge, simultan, zeci, sute de tineri subiecţi este înfricoşător de primejdios, pentru fiecare din acei învăţăcei, pentru prestigiul şcolii, în sens amplu, ca şi pentru societate. Sistemul incapabil să se debaraseze de pseudoprofesori este sortit autodistrugerii. La noi, se vede cu ochiul liber cum — din cauza crasei indiferenţe a factorilor de răspundere, nepăsători la calitatea şi prestigiul actului educaţional — au ajuns la catedră enorm de mulţi neaveniţi. În paginile ce urmează, vom arăta ce înseamnă, în schimb, un dascăl mare, căruia îi porţi recunoştinţă toată viaţa.

Evocării neuitatei noastre profesoare Maria Belisare i-a fost dedicată serata *Dante Alighieri* din noiembrie 2007. Au vorbit, atunci, cu emoţie, despre omul şi dascălul care ne-a marcat viaţa Iosif Cheie-Pantea, Rodica Bărbat, Vasile Bogdan, Emilia Ungurean, Sergiu Drincu, Cornel Ungureanu, semnatara prezentelor rânduri. Ne-au ascultat cu multă luare-aminte colegi mai tineri, studenţi. Ca în destule ocazii similare, acele două ceasuri de înălţare sufletească ne-au reunit în Aula care – cea dintâi în Universitatea de Vest din Timişoara, încă din 1996, personalizată − este recognoscibilă, nu printr-un număr

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

neutru şi banal, ci printr-un nume: acela al supremului poet al Italiei, etern izvor de cultură majoră.

Un abur de lacrimă, câteva momente duios hazlii au împănat amintirile dăruite nouă înşine şi celorlaţi, în acea seară. Nimeni nu s-a plictisit. Ideea reunirii între coperţile revistei *Philologica Banatica* a menţionatelor clipe de viaţă universitară timişoreană, cu precădere din anii ’50-’60, le aparţine profesorilor Ileana Oancea şi Sergiu Drincu. Le mulţumim.

Doamna profesoară Maria Belisare a fost – nu numai după a noastră opinie – un cadru didactic exemplar, pentru că îmbina excelent principalele două vocaţii ale profesiei: competenţa în domeniul predării şi priceperea, atât de preţioasă, de a făuri oameni integri prin educaţie. Credea nestrămutat în acel miracol ce se împlineşte prin consilierea, formarea atentă a tinerilor, miracol repetat, în concret, de Domnia sa cu aproape fiecare student care a avut norocul de a-i fi în preajmă. Excepţiile sunt persoane cărora degeaba vrei să le inculci principii înalte: de unde nu e, nici Dumnezeu nu cere! Doamna noastră era aspră, intransigentă, directă, dar dreaptă, onestă, generoasă, însufleţită de credinţa în forţa experienţei pedagogice validate de milenii. Uneori, ne surprindea prin gingăşii extreme, totuşi.

Intra în amfiteatru – eram vreo 40-45 de studenţi în maxigrupa de Limba italiană studiată în regim intensiv – punctuală, sever elegantă, purta ochelari cu ramă groasă, avea servieta neagră doldora de cărţi, fişe, alte materiale didactice. Mi-a explicat, mai târziu. Un cadru didactic universitar vine negreşit „înarmat” cu cele trebuitoare, iar o poşetă, chiar încăpătoare, nu este potrivită, lipsindu-i prestanţa. Despre dăscăliţele care fac „parada modei” avea o părere deloc măgulitoare. Era tranşantă în formulări Profesoara noastră, motiv pentru care îi aşteptam, cu inima cât un purice, estimările. Elenganţa, nu

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

numai vestimentară, era desăvârşită. Piese clasice, în culori cu osebire sobre, bine armonizate. Un parfum discret, de calitate, părul de omăt coafat nestrident. Era convinsă de faptul că adevărul nu trebuie ascuns, avea − din fericire − un tovarăş de drum cu aceleaşi convingeri de viaţă.

Spunea lucrurilor pe nume. Era temută, respectată, dar şi comentată cu sarcasm, în lipsă, de către aceia care nu-i puteau opune un model comportamental la fel de coerent etic.

Iubea imens orice formă de viaţă. Se înconjura de plante, pe care le îngrijea personal, acasă, la catedră. Cine iubeşte plantele, animalele dă tot ce are mai bun în suflet fiinţelor umane, mi-a confirmat Doamna tacit, mereu. Important e să fii un om de nădejde, unul „pentru orice anotimp", lăsa de înţeles.

Cu vreo doi-trei colegi (îndeosebi fete, dintre băieţi îl preţuia numai pe Vasi Bogdan) am fost invitată în locuinţa Doamnei, către sfârşitul anului secund. Soţii Belisare ocupau o cameră spaţioasă, luminoasă, cu acces la dependinţe[1]. Pe atunci, strada se numea Leningrad. Vecinul de apartament, un croitor şi familia, îi teroriza cu zgomotul maşinilor de cusut (lucrau în serie) pe cei doi intelectuali obişnuiţi să se dedice, zilnic, lecturii, scrisului. După absolvire, timp de aproape trei decenii, i-am vizitat în cartierul ce, în anii '70, abia se profila, ulterior, devenind împlinit: Calea Torontalului. Doamna Profesoară mi-a povestit cum primiseră repartizarea[2] pentru acel apartament.

La începutul deceniului opt, s-a ivit o situaţie unică, în urma unui prim foarte important congres internaţional găzduit

---

[1] Tinerii se vor mira, dar locuinţele „în comun" constituiau aproape o regulă. De inspiraţie stalinistă. Astfel supravegherea vecinilor fiind lesnicioasă, nu numai umilitoare existenţa sub nasul celorlalţi.

[2] Problema locativă nu se rezolva lesne. Existau foarte lungi liste de aşteptare, condiţiile erau stabilite rigid.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

de România, la Facultatea de Ştiinţe Economice timişoreană. Evenimentul fusese susţinut organizatoric şi financiar de magnatul originar din Lugoj, dar având cetăţenie italiană, Iosif Constantin Drăgan, aflat la vârful Asociaţiei Internaţionale de Marketing. Doamna Profesoară a asigurat impecabil traducerea intervenţiilor oaspeţilor străini, din italiană şi din franceză, elogiindu-i cu toţii prestaţia.

Aflată în prag de pensionare, exasperată de anii de stat în comun cu persoane doritoare să se extindă grabnic în tot apartamentul, întrebată fiind cum înţelege să fie răsplătită pentru efortul depus, a relatat în ce condiţii precare domiciliază. Apartamentul le-a fost destinat la intervenţia directă a unui activist cu rang înalt, care preda şi la universitate. Spre uluirea celor de la Personal. Cum asta? Soţii Belisare nu erau membri ai P.C.R., studiaseră în Italia în perioada interbelică, la Regionala C.F.R. şi la Universitate nu fuseseră luaţi în calcul, figurând pe listele de aşteptare pe locuri ce nu dădeau vreo speranţă... Şi totuşi, o fărâmă de dreptate s-a făcut, atunci.

Am admirat întotdeauna ordinea perfectă, aranjamentul interior de un bun-gust fără cusur, ospitalitatea caldă a familiei Belisare. Unite cu conversaţia despre câte toate, deveneau un ritual de neuitat. Mereu mă îndrăgosteam de plantele splendid înflorite de pe pervazul interior încăpător, din camera cea mare, unde eram, cel mai adesea, primită. În ultimii ani ai secolului trecut, am fost repetat invitată, la acelaşi ceas de început de seară, cu doamna doctor Roşiu.

Uşa-fereastră era încadrată de scoarţe munteneşti ţesute cu model tradiţional. Cu figuri geometrice, nu cu „verze" colorate aiuritor, cum se instala moda *kitsch*, de ceva timp. Pe jos, tot scoarţe de lână, cu modele româneşti stilizate, în culori neutre. Moşteniri de familie: domnul Belisare era fiul unic al unui renumit pictor de biserici şi al unei delicate descendente dintr-o familie franceză. Tablourile, superbe, erau pictate

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

aproape toate de către Dimitrie Belisare. Mai erau pe pereţi un desen de Iosif Iser, alte câteva picturi, o adorabilă ceramică italiană, ce mă făcea să suspin interior prin inscripţia: *Casa mia, casa mia,/ per piccina che tu sia,/ io ti vedo una badia!*

Nu o dată, vorbind cu doamna doctor Roşiu, în drum spre staţia de tramvai, ne-am exprimat amândouă îngrijorarea cu referire la ce se va întâmpla când unul din cei doi soţi va dispărea. Era limpede că simbioza era totală, iar lucrurile urmau a lua aspect tragic. Oricum Doamna era stâlpul...

Pe la sfârşitul anilor ’70, într-o însorită dimineaţă de duminică, Doamna Profesoară mi-a cerut să nu mă mai adresez lor decât cu „tanti Mioara şi nenea Marcel”. Ce bucurie rară! Mă considerau ca făcând parte din familie. Cătălina, o nepoată, devenise clujeancă prin căsătorie, preda franceza la liceu, avea doi copii foarte reuşiţi, o vedeau tot mai rar, însă comunicau telefonic şi epistolar cu regularitate.

Dumnezeu s-a îndurat, într-un fel. L-a luat mai întâi pe nenea Marcel. Au urmat ani trişti. Bonomia omului conciliant, cu acut simţ al răspunderii îşi făcea simţită lipsa. Tanti Mioara nu mai putea să citească. În câteva împrejurări, cu inima închircită de durere, i-am explicat că nu-l va putea întâlni pe nenea Marcel, acolo, în lumea de lumină, decât dacă va rămâne curajoasă până la capăt, îndurând despărţirea vremelnică. Nu mai putea veni la seratele *Dante Alighieri.* Îi povesteam mici năzbâtii ale băieţilor mei, despre minunata Teresa Ferro şi despre alţi oaspeţi străluciţi, despre Daniele Pantaleoni care-mi era colaborator apropiat. Era bine îngrijită de o familie care locuia la scara vecină.

Pe tanti Mioara am condus-o pe drumul din urmă, în 31 decembrie 1999, regăsindu-ne − în acea zi cenuşie, rece, umedă − cu sufletul sfâşiat, aproape toţi aceia care am iubit-o cu adevărat.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

Ne întrebăm, nu o dată, care este explicaţia tot mai numeroaselor divorţuri. Tanti Mioara şi nenea Marcel au fost legaţi de o afecţiune puternică, dublată de respectul reciproc. Au rămas nedespărţiţi, inclusiv pentru că veneau din familii care se destrămaseră, după divorţ ajungându-se la alte căsătorii. Numai *Petite*, măicuţa lui nenea Marcel nu se mai legase în alt matrimoniu. O aminteau cu nesfârşită duioşie.

Peste 50 de ani împreună, deşi intervenise războiul, iar Marcel, proaspătul soţ, plecase pe front. Urmaseră ani dificili, în Bucureşti. La Timişoara, oraş natal pentru tanti Mioara, treptat, lucrurile se aşezaseră. Se derula „sumbrul deceniu", atmosfera era otrăvită. Îşi făgăduiseră ca, orice s-ar întâmpla, să rămână laolaltă. De aceea, casa lor a fost mereu o oază de seninătate, familia fiind o valoare esenţială: te căsătoreşti după o chibzuială temeinică, spre a face un lung drum laolaltă, când găseşti omul potrivit. De îl găseşti, fireşte.

Ce gospodină formidabilă era tanti Mioara! Fabuloase mi se păreau chiar şi modestele *croque, monsieur*, pentru că erau atunci scoase din cuptor şi prezentate pe o tăviţă drăgălaşă. Mai târziu, când a găsi o franzelă devenise un vis aproape de neîmplinit, tanti Mioara cocea minuscule tarte, umplute de nenea Marcel cu salată *boeuf*, cremă de brânză cu mărar, anşoa cu măsline tocate.

Le mâncam, mai întâi, cu ochii, după tradiţia bucătăriei italiene şi franţuzeşti, estetica fiind un element *sine-qua-non.* Urmau nişte prăjiturele de casă cu zahăr ars şi nucă. Sau prăjituri cu miere cumpărate de la cofetărie. Nenea Marcel se ocupa de limonada făcută de el însuşi ori de sucul achiziţionat după ceva stat la coadă, fructele fiind şi ele marfă de mare lux, la un moment dat.

Devenisem deja de două ori mămică, se înălţau copiii, anunţasem că nu intenţionez să mă recăsătoresc, atunci când tanti Mioara şi nenea Marcel au decis că puteam închina,

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

uneori, un pahar de vin alb, ales de nenea Marcel, pentru care primea laude aşteptate negreşit. În vreo două-trei rânduri am fost invitată şi la cină, la început de martie.

Mă prezentam cu flori, tanti Mioara le admira cu încântare, alegând vasul potrivit. În anii de lipsuri accentuate, duceam şi câte ceva de ale gurii, pentru că nenea Marcel stătea la cozi tot mai sâcâitoare, sănătatea scârţâia. Un pacheţel de unt, o cutie de ciocolată, nişte conserve de casă ori procurate anevoie erau considerate aproape mană cerească. Mama n-ar fi suportat nici ea să-i ştie cufundaţi în lipsuri. Îi iubea prin mine. Cunoştea o mulţime de trucuri gospodăreşti tanti Mioara. Pentru ca, soţul abia întors sub acoperişul conjugal, să nu fie nevoit să respire mirosul de bucătărie emanat de plete, un tulpan[3] de mătase naturală era salutar. Acoperind tot părul, mirosul de mâncare era instantaneu oprit de fibre. Aşa este.

Două erau momentele foarte, foarte, foarte importante în casa Belisare: Crăciunul şi ziua de 8 martie, ajunul aniversării lui nenea Marcel, dată când se înfiripase idila vieţii lor.

Tinerii din „România dodoloaţă”[4] aflaţi la studii în străinătate erau destul de numeroşi. Micuţa domnişoară Mioara Gheorghiu, dintre toţi, îl remarcase exact pe junele student în drept, înalt, brunet, bine îmbrăcat, foarte manierat. Frecventau aceleaşi cafenele, biblioteca *La Sapenza.* Fără a fi băgată în seamă. Îl auzise plângându-se unui prieten că urma să-şi sărbătorească singur, în ziua următoare, aniversarea, pentru că nu-i sosiseră banii de la Bucureşti. Domnişoara firavă, cu pălărioară ce ascundea părul pieptănat cuminte, s-a apropiat, a doua zi, lin de băiatul îngândurat. Sorbea, fără chef, un *cappuccino.* Sfioasă, dar cu voce fermă, l-a felicitat, rugându-l

---

[3] Tata folosea acelaşi sinonim pentru *basma.* Motiv în plus de jubilaţie interioară pentru mine.

[4] Sintagma dragă lui Blaga emoţionează dureros la fel de mult, şi azi.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

să accepte ceva bani cu împrumut, până la primirea tainului financiar de acasă. Ea tocmai primise bursa... I-a întins bucheţelul de violete abia cumpărat, pe care-l rânduise într-un minuscul vas de porţelan verde[5]. S-au plimbat ceasuri în şir, sporovăind. A fost începutul unui parcurs existenţial unic. Era în anul 1938. În primăvara anului următor, după revenirea în Bucureşti, s-au căsătorit.

Instinctul matern s-a dezvoltat numai cu trecerea anilor. Niciodată, tanti Mioara nu şi-a putut ierta că renunţase la copilul care ar fi trebuit să se nască în plină conflagraţie mondială, în urma unei permisii din linia întâi. I s-a părut tot mai palid consolatoare teama, de atunci, că s-ar fi putut să fie nevoită a-l crească singură, ca văduvă de război. Avea, de aceea, o slăbiciune îndeosebi pentru unele fete, pe care se bucura văzându-le cum îşi împlinesc destinul prin maternitate, în care întrevedea valoarea supremă a traiectului nostru pământesc.

Nu te poţi sustrage propriului destin: tanti Mioara şi nenea Marcel nu au mai avut copii biologici, în schimb, au înzestrat şi cununat câteva studente, au botezat copii, au cultivat tandre raporturi afective cu oamenii tineri în care credeau. Am acasă un teanc de cărţi, pe care tanti Mioara le iubea. Mi le-a dăruit pe rând. Specială este o ediţie elegantă a capodoperei lui Dante, pe care o folosesc în mod curent. Alt exemplar îmi fusese deja destinat de neuitatul profesor G. I. Tohăneanu, în anul penultim de facultate[6]. Mă consider dublu norocoasă

La finele iernii, cred că era prin 1987 sau ’88, tanti Mioara mi-a telefonat, uşor agitată, oţărâtă foarte, cerându-mi

---

[5] Mica vază stătea − *memento* fermecător − pe etajera de sub televizor.

[6] Am relatat împrejurarea petrecută în anul al patrulea de studii, în volumul omagial *In honorem Magistri G. I. Tohăneanu,* Editura Universităţii de Vest, Timişoara, 2003.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

să vin grabnic să iau o tufă de *forsythia* (ploaia de aur), pentru că vecinul de la parter nu suportă să o vadă iar înflorind şi înfrunzind în faţa ferestrei lui. A doua zi, m-am prezentat, rugasem un prieten – tot fost student al Doamnei Belisare – să mă ajute. A venit cu maşina, cu un arşeu, a dezgropat arbustul, după care m-a ajutat să-l plantez în curtea imobilului unde stau. An de an, înfloreşte, în preajma zilei de naştere a lui nenea Marcel. Foştii stăpâni au devenit aduceri-aminte.

Cu incomparabila cunoaştere a oamenilor, dobândită ca educator din vocaţie, tanti Mioara mă îndemna prin mesaje subiacente să fac un lucru la care chiar mă pricepeam: să perseverez în ce-mi propun. Îmi prezenta greutăţile ca fiind chiar insurmontabile. Asta mă întărea în lupta la care nu înţelegeam să renunţ cu niciun chip. Ştia că italienistica e pentru mine la fel de însemnată ca românistica, iar ambele, ca aerul. Îmi repeta că nu voi izbuti, deoarece totul se concentrase în Capitală. Eta Boeriu era excepţia ce confirma regula, replica observaţiei mele punctuale. Când, după două decenii consecutive, a renunţat la orele de italiană de la Universitatea Cultural-Ştiinţifică, m-a recomandat pe mine, astfel că i-am dus mai departe munca, cu începere din 1977. Plata era simbolică, dar România continua să aibă, în principalele oraşe, cursuri a căror existenţă era raportată la UNESCO. Eram chiar mândră de acea misiune. Iar destinul lucra...

Am publicat, în 1981, un studiu de traductologie privind exact raporturile între cele două domenii congenere mie. S-a bucurat. Peste un an, am tradus şi publicat o carte, în reviste îmi apăreau alte tălmăciri, iar, din 1984, poezii şi povestiri proprii. Când i-am relatat cuvintele de laudă spuse de Eta Boeriu despre mine, în Sicilia, a fost măgulită. În aceeaşi toamnă, mă duceam, însă, cu sufletul sfâşiat, la Cluj, la înmormântarea incomparabilei italieniste şi autoare lirice.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

În toamna anului 1990, i-am telefonat Doamnei Profesoare, spunând că am fost chemată să predau la Universitatea unde-i fusesem studentă. Emoţia ne învăluia pe amândouă. Iată, îi continuam destinul în mediul academic, lucrurile urmau să crească firesc. Au urmat concursul de titularizare, a doua facultate, la Craiova, a continuat şirul traducerilor, în reviste, în volume. Din italiană. În italiană. Doamna a ştiut de unele. Nu a apucat să mângîie, cu privirea împuţinată, cărţile cu numele meu pe copertă. Cu temeinicia învăţată şi de la tanti Mioara, le dădusem la iveală atunci când socotisem că adunaseră valenţe de lucru bine făcut. N-am agreat nicicând filosofia cantităţii, am dat ascultare şi sfatului Doamnei de a nu „arde etapele" în chip nesăbuit. Nu regret.

A fost o vădită plăcere pentru tanti Mioara şi nenea Marcel participarea, în 19 iulie 1991, la ctitorirea Comitetului *Dante Alighieri* timişorean, din iniţiativa pupilei lor. Am mai contabilizat o izbândă, de care s-a minunat tanti Mioara: am fondat specializarea de licenţă Limba italiană, în 1997. Acum, este în formare Departamentul de Italienistică, întrucât în Universitatea de Vest din Timişoara funcţionează bine un Master unic în România: *Civiltà italiana e cultura europea.* Peste puţine luni, va exista şi o cifră anuală de şcolarizare la Limba italiană, adică se înfiripă un statut solid, cum au alte limbi străine, predate de diverse decenii, în U.V.T.

La fiecare întâlnire, tanti Mioara îmi sugera să le ripostez exact cum merită acelora care-mi făceau viaţa amară, cu malignitatea din dotare, în care excelau, nu glumă. Unii chiar repetându-mi cât de mult ţin la mine, astfel supraestimându-şi propria inteligenţă. Tăceam, mergeam mai departe, nu o dată înghiţindu-mi lacrimile. Clătina din cap, spunând că bunătatea exagerată mă face vulnerabilă. „Învaţă să-i dai fiecăruia ce i se cuvine, că tot eşti fascinată de romanele lui Leonardo

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

Sciascia[7]", mi-a zis într-o zi, aprobată de nenea Marcel. La vorbele Doamnei ridicam din umeri. Când nu ai monede calpe, cum să pretinzi a birui „legea junglei"? Poţi, în schimb, să perseverezi în construcţia migăloasă, de seamă, pe care ai proiectat-o în infinitezimale detalii, în lungi ceasuri de nesomn. Precum un arhitect ale cărui edificii sunt sortite a înfrunta veacurile. Fiinţele meschine, puse pe rele, izbândesc, cel mult, pe termen scurt. Şi sunt, negreşit, detestate, studenţii apreciind exact cine e om şi cine pigmeu, îmi reamintea, din când în când, tanti Mioara, găsind cuvinte alinătoare, în momentele de extremă descurajare. Un refren al său ar putea fi formulat: „Să nu aştepţi recunoştinţă de la neisprăviţi, că nu au de unde să o scoată". Pilda vie era omul cu suflet mare. Se cuvine să deprindă – poate, cu vai nevoie, cel mai adesea! – cum se trece peste impasuri felurite. Să plângă, dacă nu se poate altfel, când şi când. Chiar e salutar să o facă. Fără a ceda.

Făpturile cu frică de Dumnezeu încearcă, ba şi izbutesc să-şi amelioreze raportarea la realitate. În sinea mea, din anii tineri, luasem decizia să-mi urmez calea, făcând bine celor din preajmă, trudind fără preget, cu gândul numai la o ipotetică preţuire din partea viitorimii. Alegere ca oricare alta. Dar care îţi umple viaţa, îi dă sens deplin. Despre preţul plătit, altădată.

„În casa ta, cel mai bine le merge plantelor", a conchis peremptoriu tanti Mioara, după ce au fost la mine la cină, într-o toamnă foarte târzie. Au devenit mai plini de solicitudine. Mă întrebau până şi cum o duce pisica, la care ştiau că ţin şi care mă iubea cum se pricepea mai bine, încât se comporta ca un... mâţocăţel. Înflorise deja arbustul cu flori de aur? Ce mai făceau băieţii? Mă simţeam întremată după vizita în cochetul mic

---

[7] Aluzia la cartea *A ciascuno il suo* este străvezie. Din iulie 1990 până în iulie 1991, revista *Meridianul Timişoara*, editată de poetul Anghel Dumbrăveanu, a publicat romanul *Porte aperte* de Sciascia tradus de noi.

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)

apartament din aleea Stelelor. Ştiau atâtea despre studenţii de odinioară, despre firea, nu o dată, înşelătoare a lucrurilor, a oamenilor!

Călătoriseră mult peste hotare. Ţara o cunoşteau ca în palmă şi o iubeau cu patimă. Cu nişte precedente promoţii făcuseră excursii de studii intrate în legendă. Tineri, fuseseră mari amatori de drumeţii alpestre.

Şi iubirea pentru munte ne apropia.

Muntele are o fascinaţie complexă, subtilă, mai cu seamă pentru noi românii, adesea nevoiţi a căuta adăpost în codru. Şi când te gândeşti cum se taie pădurile în zilele noastre! Jale grea. Piticoţi răi cu topoare. Proşti, da' şi mulţi!

Prin nenumărate încercări trecuseră. Biruind. Pentru că erau împreună. Aveau un proiect existenţial ferm. Cum prea puţini se mai pricep a avea. Hedonismul rămâne o capcană perenă, în care e lesne să te pierzi.

Ce mult îmi lipsesc, de când s-au mutat pe o altă alee a stelelor, mai limpede, mai tihnită!

BDD-A12894 © 2008 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:22:39 UTC)